

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1^η εβδομάδα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ: ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ: ΚΑΝΟΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΣ/Η: _____

Τι είναι το θέατρο και ποιος ο χαρακτήρας του

Βασικές έννοιες

Η λέξη θέατρο προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη «**θεώμαι**» που σημαίνει **παρατηρώ, βλέπω κάτι με προσοχή, εξετάζω**.

Αν επιχειρήσει κανείς να δώσει έναν ορισμό για το θέατρο, θα αντιμετωπίσει δυσκολία γιατί είναι μια έννοια πολυσήμαντη που άλλαξε και αλλάζει συνεχώς μορφή και περιεχόμενο μέσα στην κοινωνία.

Το θέατρο, με την ευρεία του έννοια, μπορεί να είναι:

- ✚ Μια δραματοποιημένη υπόθεση που την βλέπουμε επί σκηνής.
- ✚ Η συνολική εμπειρία της παρακολούθησης μιας παράστασης.
- ✚ Το λογοτεχνικό είδος, τα έργα του οποίου αναπτύσσουν ένα θέμα (υπόθεση) με διαλογικό τρόπο και προσαρμόζουν τη δράση στις ανάγκες της παρουσίασης του έργου αυτού επί σκηνής.
- ✚ Το κτίριο στο οποίο παρουσιάζονται θεατρικά έργα.
- ✚ Η οργανωμένη θεατρική επιχείρηση.
- ✚ Το σύνολο των θεατών μιας παράστασης.
- ✚ Ο κόσμος που ασχολείται ή ενδιαφέρεται για το θέατρο.
- ✚ Η κοινωνική συμπεριφορά που περιέχει το στοιχείο της εξαπάτησης: «μην τον βλέπεις που κλαίει, θέατρο μας παίζει».

Σε κάθε περίπτωση όμως για να υπάρξει θέατρο είναι απαραίτητη η συνεύρεση σε συγκεκριμένο και συμφωνημένο τόπο και χρόνο ηθοποιών και θεατών. Επίσης θέατρο μπορεί να υπάρξει όταν μια ομάδα ηθοποιών (ή ακόμα και ένας ηθοποιός) παίζει κάτι στη σκηνή μπροστά σε μια ομάδα θεατών ή ακόμα και σε έναν θεατή μπροστά. Ακόμα και με έναν θεατή έχουμε παράσταση/θέατρο.

Τα χαρακτηριστικά του θεάτρου

- ❖ Ένα από τα πιο βασικά χαρακτηριστικά του θεάτρου είναι ο **εφήμερος του χαρακτήρας**. (εφήμερος = πιο διαρκεί πολύ μικρό χρονικό διάστημα). Αυτό πρακτικά μπορούμε να το καταλάβουμε αν σκεφτούμε ότι τη στιγμή που οι ηθοποιοί παράγουν θέατρο, την ίδια στιγμή το παραγόμενο καλλιτεχνικό προϊόν καταναλώνεται από τους θεατές. Μόλις ανάψουν τα φώτα της πλατείας του θεάτρου, από την θεατρική παράσταση δεν μένει τίποτα.
- ❖ Μια θεατρική δημιουργία- παράσταση πέρα από εφήμερη είναι και κυριολεκτικά **ανεπανάληπτη**. Για παράδειγμα ενώ μπορούμε να παρακολουθήσουμε πάρα πολλές φορές την ίδια κινηματογραφική ταινία, δεν μπορούμε να δούμε την ίδια ακριβώς παράσταση. Ο ηθοποιός μπορεί να παίξει την ίδια παράσταση αλλά δεν μπορεί να επαναλάβει μια κίνηση ή έναν ήχο ή και τα λόγια καμιά φορά με τρόπο ακριβώς ίδιο.
- ❖ Ένα άλλο χαρακτηριστικό του θεάτρου είναι ότι πρόκειται για ένα είδος **μεικτό**. Η σκηνή του θεάτρου ως χώρος θα λέγαμε ότι είναι ένας τόπος συνάντησης πολλών και διαφορετικών τεχνών. Συναντιούνται στην σκηνή ο συγγραφέας, ο σκηνοθέτης, ο σκηνογράφος, ο μουσικός, ο ενδυματολόγος και άλλοι πολλοί τεχνικοί. Όταν όλες αυτές οι διαφορετικές/ μεικτές τέχνες ενωθούν θα δώσουν το αποτέλεσμα μιας ενιαίας παράστασης.
- ❖ Ένα τελευταίο χαρακτηριστικό που έχει να κάνει με το μεικτό είδος που αναφέρθηκε ακριβώς παραπάνω είναι η **ομαδικότητα**. Ομαδικότητα όχι μόνο των συντελεστών μιας παράστασης, αλλά και των θεατών ή αλλιώς του κοινού όπως συχνά αναφέρεται. Μια θεατρική παράσταση παράγεται από μια ομάδα συντελεστών-καλλιτεχνών και προορίζεται/παιζεται/ παρουσιάζεται/ καταναλώνεται από μια άλλη ομάδα, αυτή των θεατών/κοινού.

Βιβλιογραφία

Κακουδάκη Τζ. & Απέργη Π., *Θέατρο – Θεατρική Παιδεία*. Το υλικό παράχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων II», το οποίο εντάσσεται στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Παπανδρέου Ν.,(1994). *Περί Θεάτρου*, University Studio Press: Θεσσαλονίκη.

Δραστηριότητα εβδομάδας

1. Θα παρακαλούσα να μου γράψετε μερικές λέξεις που σας έρχονται στο μυαλό ακούγοντας την λέξη «θέατρο».
2. Επίσης θα ήθελα να μου αναφέρετε αν έχετε ποτέ ασχοληθεί με το θέατρο ή κάποιο άλλο είδος τέχνης επαγγελματικά ή και ερασιτεχνικά, όπως και την εμπειρία σας από αυτή την ενασχόληση.